

ŠTÁTNA VEDECKÁ KNIŽNICA  
V BANSKEJ BYSTRICI

BLANKA SNOPKOVÁ  
ANNA KLIMOVÁ  
HENRIETA ALBERTOVÁ

# SOBNOSTI BANSKEJ BYSTRICE

- ALABÁN František • ALBERTY Július
- AMBRÓZ Ján • BALÁŽ Ján • BALÁŽ Rudolf
- BARANOVÁ Eleonóra • BARDI Miroslav
- BARGHOVA Marianne • BARTA Vladimír
- BARTA Vladimír • BAZLIK Igor • BELAN Ivan
- BELICKÁ Ivan • BELICKÁ Stefán • BELLA Ivan
- BENČIK Juraj • BENČIK Juraj st. • BENČIK Román
- BENČIKY Karol • BENČÁK Milan • BENČÁKOVÁ Eva
- BERÁNEK Mikuláš • BIELIK Peter • BLAHOVÁ Eva
- BLAŽEK Pavol • BODNÁRIKOVÁ Veronika
- BOHÁČ Ľubomír • BORGULOVA Jana
- BRADIAK Ladislav • BRÁZDILOVÁ Jana
- BRENDZA Gabriel • BUČEK Michal
- BUDAJ Peter • BULLA Igor • BURKOVSKÝ Július
- CABAN Ernest • CESNÁK Ladislav
- CESNÁKOVÁ-MICHÁLCOVÁ Milena
- ČMÁRKOVÁ Elena • ČVACHOVÁ Alžbeta
- ČARSKÝ Stanislav • ČERNÝ Ivan
- ČERNÁKOVÁ Katarína • ČOBEJ Alojz
- ČOBEJ Ivan • ČUPKA Dušan • DARJULOVÁ Jolana
- DEDIČ Peter • DEMUTH Karol • DIDI Vojtech
- DLUHOLUCKÁ Daniela • DLUHOLUCKÝ Svetozár
- DRUGOVÁ Zuzana • DUBOVEC Juraj
- DUBRAVEC Stanislav • DUŠA Anton
- DURIANČIK Jozef • FAKLA Ján • FELIX Belo
- FINDRA Ján • FQBEL Pavol • FQBELOVÁ Daniela
- FRČOVÁ Beáta • FREMAL Karol • FRTUŠ Jozef
- GAALOVÁ Beata • GAJ Michal st. • GALANDA Miroslav
- GALLOVÁ Mária • GALVÁNEK Juraj
- GLOCKOVÁ Mária • GOLEMA Martin
- GONCI Jozef • GRAUS Igor • GREŠKO Vratislav
- HAMPL František • HAMŠÍK Marek
- HANDZUŠ Michal • HANZEL Ján • HAŠKO Juraj
- HAZUCHA Miroslav • HOLOŠKA Ľudovít
- HOMOLOVÁ Ľudmila • HRAŠNOVÁ Martina
- HROMADA Rudolf • HROMADOVÁ Olga
- HRONEC Branislav • HUDEC Milan • HURAJT Pavol
- HUSÁRIK Ján • CHORVÁT Ján • CHORVÁTOVÁ Jana
- CHOVANEC Jaroslav • CHROBÁK Jozef
- CHROMEK Igor • CHROMEKOVÁ Valéria
- IRŠAI Jevgenij Markovič • IŽÁK Milan • JANIČEK Pavol
- JANKU Peter • JURČO GUJA Milan • JUŠKO Peter
- KALISKA Elena • KALISKÝ Dušan • KALISKA Michal
- KAPUSTA Miroslav • KASÁČ Zdenko • KEPEŇA Milan
- KISSIMON Michal • KLÍNEC Peter • KMET Ľadislav
- KMET Miroslav • KOBÍČEK Tibor • KOLENICKÁ Ján
- KOLIBAROVÁ Blanka • KOPPOVÁ Kvetoslava
- KORČOK Peter • KOSOVA Beáta • KOTHÁJ Peter
- KOVÁČ Dušan • KOVÁČIK Ján • KOVÁČIK Ľubomír
- KOVÁČIK Peter • KOVÁČOVIC Igor • KOZIAR Rastislav
- KRAJČOVIC Vladimír • KROPILÁKOVÁ Marta
- KRPELAN Igor • KRŠNÁK Pavol • KRYSTOF Miroslav
- KUBICKOVÁ Klára • KUBIS Jozef • KUNIAK Juraj
- KUNIAKOVÁ Mária • KUNKELA Peter
- KUZMINOVÁ Anastasia • LAČNÝ Peter
- LANGSTEIN Karol • LANGSTEINOVA Eva
- LÁSZLO Karol • LÁŠÁKOVÁ Jana
- LAUKOVÁ Olga • LEHOČKÝ Ján • LEHOTAN Ivor
- LUDLIS Ján • LICHÝ Milan • LOVČÍK Július
- LUNTER Ján • MACÉLOVÁ Marta • MAJER Dušan
- MAJLING Vojtech • MAKARÁ Serej
- MALACHOVSKÁ Silvia • MALEC Vladimír
- MALÝ Myrón • MANKA Vladimír • MARASOVÁ Jana
- MARČOK Viliam • MARKO Ľubomír
- MARTIKAN Michal • MARTULIAK Igor
- MARTULIAK Pavol • MATIAŠKO Marek
- MATIAŠKO Miroslav • MAZÁR Jozef • MECIAR Peter

NA ZAČIATKU

## TRETIEHO TISÍCROČIA

BANSKÁ BYSTRICA, 2010

- MELICHER Alexander • MICEV Stanislav
- MIKA Karol • MIKLOŠ Marián • MIKOVIČ Fedor
- MOJŽIS Miroslav • MOLNÁROVÁ Mária
- MORAVČÍK Štefan • MRÁZ Stanislav
- NABELEK Ľudvik • NEMCEKOVÁ Mária
- OČENÁŠ Daniel • OČENÁŠOVÁ-ŠTRBOVÁ Slavomíra
- ORSZÁGH Vladimír • PALÚCH Ivan
- PALOVÁ Tatiana • PALÚCH Štefan • PAPŠO Peter
- PATRÁŠ Vladimír • PAZURIK Milan • PILJAR František
- PITERKA Ľubomír • PODLIPNÁ Erika
- POGORIELOVÁ-DUŠOVÁ Jana • PROCHÁZKA Pavol
- PRÉCUL Ján • PURDJÁKOVÁ Jana • REPICKÝ Martin
- RIEČAN Beloslav • RÖHOVÁ-BOKSÓVÁ Dagmar
- ROVNÁK Maroš • RUSNÁK Peter
- RUSNÁKOVÁ Katarína • SAKTOR Ivan
- SANICA Miroslav • SANITRA Juraj • SARVAŠ Juraj
- SECKÁR Pavol • SEDLICKÝ Tibor • SENČEK Richard
- SCHNEIDER Peter • SITÁR Branislav
- SLÁCKA Stanislav • SLAVKOVSKÁ-GÁFRIKOVÁ Gizela
- SOLIVAJSOVÁ Zlata • STADTRUCKER Ivan
- STANISLAV Ján • STARŠÍ Jaroslav
- STRÁNSKY Zbyněk Zbylav • STRÁNAVSKÝ Jaroslav
- STRENAČKOVÁ Mária • STRIEŠ Adam
- SUČAY Larisa • ŠURA Miroslav • ŠVITEK Miroslav
- ŠVOREN Ján • ŠIMONOVÁ Brigita • ŠKRIPKOVÁ Iveta
- ŠKVARKOVÁ Jana • ŠMIHLA Štefan • ŠOKA Milan
- SOLTESOVÁ Kvetoslava • ŠOVČÍK Marián
- STROFFEK Otto • ŠULEJ Peter • ŠVÁČ Juraj
- ŠVÁČOVÁ Helena • TATÁR Jozef • TATÁR Róbert
- TEPLAN Igor • TEPLANOVÁ Eva • TOMKA Peter
- TRGOVÁ Alžbeta • TURÁN Román
- TURNOVÁ Darina • TUŽINSKY Pavol • UHEL Jaroslav
- URBAN Peter • URBÁNEK Slavomír • VACH Marián
- VALACH Július • VALACH Peter • VARGIC Branislav
- VARINSKY Vladimír • VÁŽNÝ Ľubomír
- VESELOVSKÝ Rudolf • VIŠŇOVSKÝ Ľudovít
- VOJTEK Miroslav • VRBANOVA Alena
- VYBOŠTOK Vladimír • WIMMER Gejza
- ZAHRAĐNIK Osvaľd • ZEDNIK Richard
- ZIMNIKOVAL Peter • ŽILÁK Ján • ŽUFFA Ján

## NA ÚVOD

Banská Bystrica bola v každom historickom období bohatá na významné osobnosti, ktoré svojimi aktivitami a erudiáciou v rôznych oblastiach výrazne ovplyvňovali jej rozvoj.

S cieľom prezentovať tieto osobnosti sa Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici začala po roku 2000 intenzívnejšie venovať problematike biografického výskumu. Výstupmi boli dva edičné tituly: biografický slovník *Kto bol kto v Banskej Bystrici v roku 2001* a slovníková lexikografická práca *Kto bol kto v histórii Banskej Bystrice 1255 – 2000*, ktorej bola v roku 2003 Národným biografickým ústavom Slovenskej národnej knižnice v Martine udelená prémia Jozefa Miloslava Hurbana v kategórii pôvodných slovenských biografických diel.

Publikované boli aj viaceré personálne bibliografie, ktorých neoddeliteľnou súčasťou je biografické kalendárium, fotografický a obrazový materiál. Po roku 2000 vyšli tlačou napr. personálne bibliografie Júliusa Albertyho, Alexandra Dubčeka, Jána Findru, Jura Hronca, Pavla Hrízu, Zdenka Kasáča, Jána Mikleša, Ladislava Novomeského, Vladimíra Olerínyho, Beloslava Riečana, Dominika Skuteckého, Zlaty Solivajsovej, Ladislava Ťažkého, Milana Rastislava Štefánika.

Snaha o zdokumentovanie, zviditeľnenie a prezentáciu čo najvyššieho počtu významných banskobystrických osobností, podieľajúcich sa na ekonomickom, spoločenskom a kultúrnom rozvoji mesta v širokom celoslovenskom a medzinárodnom kontexte, nás viedla ku koncipovaniu projektu *Fenomén osobnosti vo vyučovacom procese so špecifickým didakticko-výchovným zameraním*. Veď práve na školách má výchova príkladom svoje nezastupiteľné miesto. Jedným z výstupov tohto projektu je biografický slovník s názvom *Osobnosti Banskej Bystrice na začiatku tretieho tisícročia*, ktorý vám práve predkladáme.

Rozposlaním dotazníkov do podnikov, inštitúcií a organizácií v rámci mestskej samosprávy, štátnej správy, ako aj finančným inštitúciám, podnikateľom, politickým stranám, zástupcom cirkví, spoločenským a športovým organizáciám, nadáciám a združeniam sa podarilo zhromaždiť biografické údaje o viac ako 250 osobnostiach. Informácie

uverejnené v publikácii sú získané priamo od jednotlivých osobností, čím nadobudli najvyšší stupeň aktuálnosti. Len ojedinele pristúpili zostavovatelia k spracovaniu biografického hesla na základe publikovaných článkov, recenzií a medailónov. Pri zostavovaní štruktúry biografického hesla v tejto publikácii vychádzali z dotazníka obsahujúceho 13 častí zameraných na dosiahnuté vzdelanie, odborné pôsobenie doma a v zahraničí, členstvo v profesijných združeníach a verejných funkciách, účasť na vedeckých a umeleckých súťažiach a na publikačnú činnosť. Pri zaradovaní osobností do slovníka boli určujúcimi teritoriálne a časové kritériá a kritérium významovosti (zastávanie vrcholových funkcií v politike, štátnej správe, mestskej samospráve, vede, výskume, školstve, zdravotníctve, ekonomike, umení, publicistike, športe a pod., výsledky vedeckej, akademickej a športovej činnosti, významné ocenenia a vyznamenania). Poďakovanie zostavovateľiek patrí Mgr. Miroslavovi Hazuchovi a Pavlovi Blažekovi – odbornému referentovi VŠC Dukla Banská Bystrica, za pomoc pri spracovaní biografických hesiel osobností z oblasti športu.

Ako negatívum vnímame tú skutočnosť, že sa projekt nepodarilo doviesť k takému stupňu komplexnosti výpovede o osobnostiach mesta Banská Bystrica, ako sa predpokladalo. Niektoré osobnosti o sebe odmietli poskytnúť dotazníkom požadovaný rozsah údajov, viacerí oslovení odmietli zverejniť akékoľvek údaje. V zásade však považujeme spracovanie biografického regionálneho slovníka za prínosné, pretože odкрýva množstvo nových, ešte nepublikovaných informácií. Ide nielen o informácie o osobnostiach samotných, ich kariérnom raste, ale aj o dejinách jednotlivých inštitúcií, vedných odborov, umenia, architektúry, ekonomického a politického života na území mesta.

Autorský kolektív vyslovuje presvedčenie, že predkladané dielo poskytne čitateľom sumarizovaný pohľad na to najcennejšie, čo náš región má – na ľudí, ktorí vytvárajú trvalé hodnoty mesta Banskej Bystrice, regiónu i celého Slovenska.

PhDr. Blanka Snopková